

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2951/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-328/24-A

Název	Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy, Praha 4, Jitřní 185, příspěvková organizace
Sídlo	Jitřní 185/6, Hodkovičky, 147 00 Praha 4
E-mail	skola@zsjitni.cz
IČO	06548733
Identifikátor	691 012 636
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milena Hartigová
Zřizovatel	Městská část Praha 4
Místo inspekční činnosti	Jitřní 185, Praha
Inspekční činnost na místě	23. 9. 2024 – 26. 9. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy, Praha 4, Jitřní 185 (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny-výdejny (dále „ŠJ“). Ve škole se uskutečňuje rovněž vzdělávání v přípravné třídě. Škola se profiluje rozšířenou výukou tělesné výchovy, podpora

tělesné zdatnosti a sportovních aktivit žáků patří i mezi hlavní cíle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Od 1. ročníku je v ZŠ vyučován anglický jazyk a od 7. ročníku německý a španělský jazyk. Součástí vzdělávání jsou pravidelné adaptační a sportovní kurzy.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 681 žáků ve 29 třídách, nejvyšší povolený počet žáků (780) je využit z 87 %. Škola eviduje 170 žáků, kteří plní povinnost školní docházku v zahraniční škole či v zahraničí. Přípravnou třídu navštěvovalo 15 dětí. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) tvoří 8 % z celkového počtu. Zájmové vzdělávání je realizováno v 6 odděleních školní družiny s 167 účastníky.

Škola se aktivně zapojuje do lokálního dění, nabízí řadu vlastních volnočasových kroužků a dalších aktivit.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola zahájila svou činnost ve školním roce 2018/2019, kdy se oddělila od Základní školy s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, Filosofská 3, příspěvková organizace. Koncepce rozvoje školy vychází z jejího zaměření a reflektuje záměry zřizovatele. Stanovené cíle se vedení školy daří plnit především v oblasti materiálních a finančních podmínek, v rámci spolupráce se sociálními partnery, např. rozšířená spolupráce se sportovními kluby, Domem dětí a mládeže. Úspěšně je rovněž rozvíjeno zaměření školy na podporu tělesné zdatnosti žáků. Ve výuce se však nedaří vždy aplikovat efektivní metody a formy vzdělávání a v práci se žáky se SVP a OMJ stanovovat účinné vzdělávací strategie.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy. Ředitelka delegovala část svých kompetencí na své dva zástupce. S pedagogickou radou projednává především zásadní pedagogické dokumenty, organizační záležitosti, v menší míře pak opatření týkající se kvality vzdělávání. Systém monitorování kvality výchovně vzdělávacího procesu není zcela funkční. Kontrolní činnost vedení školy je sice prováděna průběžně, avšak vykazuje nedostatky. Chybí systematické vyhodnocování kvality práce pedagogických pracovníků. Realizovaná hospitační činnost v některých případech neobsahuje závěry a konkrétní opatření vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání, přestože je ze zjištění inspekčního týmu zřejmá odlišná úroveň metodické a didaktické propracovanosti výuky a rozdílný přístup jednotlivých pedagogů k hodnocení žáků. Schází také soustavná práce vedení školy na sjednocování kritérií hodnocení. Jen menší část učitelů si v rámci vzájemných hospitací poskytuje efektivní zpětnou vazbu o účinnosti a kvalitě výuky.

Vzdělávání zajišťuje 52 pedagogických pracovníků, menší část pedagogických pracovníků nespĺňuje předpoklad odborné kvalifikace. Začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům je sice poskytována metodická podpora především uvádějícími učiteli, popř. jinými, zkušenými pedagogy, v některých případech, mj. v oblasti didaktické propracovanosti výuky, je ale méně účinná. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není vedeno systematicky a plně neodráží potřeby školy, jako např. moderní trendy v metodách a formách práce ve vyučování, respektovány jsou především požadavky a zájmy jednotlivých učitelů. Nově získané poznatky se daří učitelům ve vzdělávání uplatňovat pouze částečně.

Realizaci koncepčních záměrů podporují rozvíjené partnerské vztahy především se sportovními kluby a Domem dětí a mládeže. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro zapojení všech aktérů vzdělávání do chodu školy. Stěžejními partnery jsou zákonní zástupci

žáků, jež se na dění ve škole podílejí prostřednictvím občanského sdružení. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci dostatečně informováni prostřednictvím elektronického systému a třídních schůzek. Partnerský přístup volí vedení školy rovněž k žákům, kteří mohou ovlivňovat některé aspekty výchovně vzdělávacího procesu prostřednictvím žakovského parlamentu.

Vedení školy se daří zajišťovat dobrý stav finančních i materiálních podmínek pro vzdělávání. Budova a venkovní prostory školy procházejí postupnou rekonstrukcí. Systematicky je obnovováno materiálně technické zázemí školy, vybavení didaktickými pomůckami, hračkami a multimediální technikou. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových učeben s vhodně vybaveným nábytkem. Pro výuku tělesné výchovy i další rozvoj pohybových dovedností dětí a žáků je k dispozici rozsáhlé a výborně vybavené sportovní zázemí s rozlehlým venkovním areálem s dvěma multifunkčními hřišti. Vzdělávání probíhá v podnětném a čistém prostředí.

Vzdělávání ve školní družině probíhá ve vlastních prostorech a v kmenových učebnách využívaných pro výuku prvního stupně. Školní družina často využívá přilehlý areál školní zahrady a bezprostřední okolí školy, které účastníkům poskytují možnost organizované činnosti a spontánních aktivit.

Škola zajišťuje stravování žáků ve školní jídelně-výdejně s výběrem ze dvou druhů jídel. Poskytovaná strava je pestrá s využitím zdraví prospěšných potravin. Prostřednictvím charitativní organizace poskytuje škola obědy dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem vzdělávání je příznivá pracovní atmosféra, která pozitivně ovlivňuje výchovně vzdělávací proces. Pedagogové většinou uplatňují vstřícný, podporující a empatický přístup. Děti a žáci většinou dodržují nastavená pravidla komunikace i chování.

Charakteristickým rysem průběhu vzdělávání v přípravné třídě je laskavá, komunitní atmosféra. Učitelka přistupuje k dětem empaticky a citlivě. Uplatňované metody práce motivují děti k vlastnímu vyjádření podle jejich možností, průběžně jsou oceňovány za snahu i dílčí pokrok a povzbuzovány k následné aktivitě. Dominantně využívané frontální postupy výuky však byly málo efektivní, nevycházely z dětské volby a většinou nezajistily potřebnou individualizaci vzdělávání. Při realizovaných aktivitách byla dětem poskytována zpětná vazba, nevedla však k sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení, což dětem neumožňovalo uvědomění si vlastních úspěchů a posilování sebevědomí.

Hospitované hodiny v ZŠ se vyznačovaly kvalitativními rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě. Průběh vzdělávání se do značné míry odvíjel od erudice, přístupu učitelů k žákům i míry jejich pedagogických zkušeností a dovedností.

Část sledovaných vyučovacích hodin, především na druhém stupni ZŠ, byla dobře organizačně a metodicky připravena a zvládnuta. Zvolené metody práce ve výuce podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé nejčastěji využívali frontální výuku vhodně kombinovanou s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Vyučující poskytovali žákům dostatek času pro řešení úloh, formulaci odpovědí i reflexi procesů. Téměř všichni žáci byli po většinu hodiny zapojeni do výuky, učitelé sledovali jejich učební progres. V průběhu hodiny žáky motivovali, oceňovali jejich dílčí pokroky formou pochvaly a povzbuzení. Kladli jim otázky tak, aby podněcovali jejich zájem o učení. Vytvářeli podmínky ke vzájemné spolupráci a k dialogu mezi žáky, což vedlo

k prohlubování jejich poznatků a k podpoře učení. V některých vyučovacích hodinách byly vhodně zařazeny psychohygienické přestávky a další pohybové aktivity.

Dlouhodobě zařazované vzdělávací aktivity v polytechnickém vzdělávání, realizované ve spolupráci externími subjekty, a v informatice propojují teoretickou výuku s praxí, napomáhají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků. Žáci v rámci těchto předmětů pracují na různých projektech, jež podporují jejich nadání i zájem o technické obory, např. staví roboty, které následně modulově programují. Zvolené vzdělávací postupy systematicky podporují digitální gramotnost a rozvoj inženýrského myšlení žáků. Žáci se učí komplexně posuzovat různá řešení problémů a systematicky hledat nejvhodnější z nich.

K efektivnímu naplňování profílce školy přispívá rozšířená výuka tělesné výchovy na druhém stupni (přidaná hodina tělesné výchovy a atletické průpravy) a pro zájemce na stupni prvním hodina pohybu navíc. V hospitovaných hodinách vyučující volili přiměřenou náročnost obsahu vzhledem k talentu žáků, dbali na didaktickou posloupnost nácviku se stupňovanou obtížností prvků, fyzickou zátěž se zohledněním individuálních možností a dispozic žáků, přičemž kladli důraz na správné provedení cviků, pohybové návyky a podporu zdravého životního stylu žáků. Variabilita prostředí (tělocvična, hřiště, přírodní prostředí), účelné využívání náradí a náčiní i různorodé metody přispívaly k podpoře tělesné zdatnosti žáků.

Účinnost výuky napříč oběma stupni ve větší části sledovaných hodin snižovala nižší míra pedagogických zkušeností učitelů nebo méně efektivní organizace vzdělávání. Nedostatečné střídání výukových forem a nízká míra využití aktivizujících metod vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky a k jejich pasivnímu přístupu. Uplatňované vzdělávací strategie v menší míře odrážely individuální předpoklady žáků s ohledem na celé spektrum jejich nadání. Nízká míra diferenciací zadávaných úloh v některých hodinách dostatečně nepodporovala rozdílné pracovní tempo a možnosti žáků, např. nižší míra využití gradovaných úloh umožňující naplňovat různé potřeby jednotlivých žáků. Vyučující většinou cíleně nepracovali s chybou, ani nerozvíjeli hlubší porozumění problematice pomocí vhodně volených otázek a problémových úloh. Poskytovaná zpětná vazba tak nebyla pro všechny žáky dostatečná a využitelná v dalším procesu učení. V části sledovaných hodin se učitelé obraceli ke třídě jako celku a reagovali zejména na podněty spolupracujících žáků. V závěrečné fázi těchto vyučovacích hodin učitelé opomíjeli shrnutí probíraného učiva či vyhodnocení stanoveného cíle. V některých případech se projevila i nižší míra jazykové kultury vyučujících a žáků. U žáků mladšího školního věku učitelé věnovali méně pozornosti grafomotorickým návykům a správnému sezení žáků při práci.

Spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími v ZŠ nebyla většinou efektivní. Asistenti pedagoga ve většině hodin neposkytovali přiměřenou pomoc žákům se SVP, ani nenapomáhali dopomocí a organizační podporou ostatním žákům. Uplatňované vzdělávací strategie v menší míře odrážely individuální předpoklady žáků s ohledem na celé spektrum jejich nadání.

Sledovaný průběh vzdělávání ve školní družině byl založen na pestrých a hravých činnostech umožňujících smysluplné využívání volného času. Jednotlivé aktivity byly časově vyvážené, vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjely jejich sociální a pracovní kompetence. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky v přípravné třídě jsou uspokojivé. Pedagogická diagnostika v přípravné třídě je vedena prostřednictvím formulářů, ve kterých učitelka několikrát ročně zaznamenává pokroky dětí. K dalšímu pedagogickému působení však nejsou systematicky vytyčovány individuální vzdělávací cíle, což snižuje možnosti další pedagogické intervence.

Škola věnuje pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Důraz je kladen zejména na nastavení a dodržování pravidel, škola nabízí i dostatečnou nabídku mimoškolních aktivit.

K ověřování výsledků vzdělávání žáků škola využívá standardní nástroje (písemné a ústní zkoušení) či výstupy z předmětových projektů, které žáci prezentují. V průběhu vzdělávání žáci vykazují stabilní výsledky. Z výběrového zjišťování testování ČŠI vyplývá, že žáci prvního stupně dosahují průměrných výsledků z předmětů matematika a český jazyk. Při přestupu žáků prvního stupně na druhý dochází k mírnému zhoršení v nově zaváděných předmětech. Výsledky většiny žáků se SVP a OMJ jsou však ve srovnání se žáky intaktními podprůměrné. Z analýzy prospěchu žáků je patrné, že nejsou nastavena jednotná kritéria hodnocení, např. četnost známek, nároky vyučujících. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se někdy negativně promítá do individuálních i mezipředmětových odchylek v celkovém hodnocení žáků. Ze záznamů z pedagogických rad a předmětových komisí není zřejmé, jak škola pracuje s celkovými výsledky žáků na vysvědčení, s výsledky jednotných přijímacích zkoušek na střední školy nebo se zjištěními z externího hodnocení, nebo zda je prováděna např. identifikace problémových celků učiva nebo zadání úloh pro zefektivnění výukových postupů. Výchovná opatření jsou ukládána uvážlivě, převažuje motivační charakter pochval a ocenění. Žáci jsou rovněž motivováni k účasti na soutěžích a olympiádách. V soutěžích orientovaných na tělovýchovné aktivity dosahuje škola mimořádných úspěchů.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se SVP, OMJ i žáky ohrožené školním neúspěchem. Poskytuje žákům podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky. Školní psycholožka v indikovaných případech individuálně pracuje se žáky s výchovnými obtížemi, zákonným zástupcům poskytují poradenské služby. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. podporu asistentem pedagoga. Pro žáky ohrožené studijním neúspěchem škola zajišťuje doučování. Chybí však důsledné vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření, stanovování dalších postupů ve vzdělávání žáků SVP a uplatňování efektivních vzdělávacích strategií, což se projevuje především v nižší míře diferenciaci učiva a v hodnocení těchto žáků.

Nastavené preventivní mechanismy umožňují včas odhalovat a zachycovat různé formy rizikového chování. Důsledné sledování klimatu v třídních kolektivech napomáhá k včasnému zachycení problematického chování a umožňuje zahájení okamžité intervence. Škola cíleně a systematicky pracuje se vztahy v třídních kolektivech nejen při třídnických hodinách, ale i při pravidelných preventivních programech na aktuální témata ve spolupráci s externími organizacemi. Dodržování či upevňování nastavených pravidel slušného chování bylo zaznamenáno i v průběhu většiny hospitované výuky. Důležitou úlohu v předcházení negativním jevům představuje pestrá nabídka mimoškolních aktivit a kroužků.

Závěry

Silné stránky

- přínosná spolupráce se sociálními partnery (1.5),
- efektivní využívání materiálního zázemí školy (2.4),
- podpora tělesné zdatnosti žáků v souladu s profilací školy na výuku tělesné výchovy (4.4).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nižší efektivita kontrolního systému školy má dopad do kvality poskytovaného vzdělávání (2.1),
- nedostatečná diferenciací činností bez různé úrovně obtížnosti neumožňovala dostatečně respektovat vzdělávací potřeby žáků (4.2),
- nižší míra metodické a didaktické propracovanosti části vyučovacích hodin, nedostatečné využití závěrů vyučovacích hodin ke zhodnocení naplnění vzdělávacích cílů včetně zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe (4.2),
- nevyužití žakovské chyby jako účinného prostředku k hledání a pochopení problému (4.3),
- záznamy z pedagogické diagnostiky dětí nejsou vedeny systematicky, ve většině případů postrádají vyvozování záměrů pro další pedagogickou intervenci (5.1),
- méně účinná analýza výsledků vzdělávání pro zefektivnění výukových postupů na úrovni školy (5.4),
- absence důsledného vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření, stanovování dalších postupů ve vzdělávání žáků a uplatňování efektivních vzdělávacích strategií ve vztahu k žákům se SVP (6.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit kontrolní a hospitační činnost, důsledně kontrolovat plnění stanovených opatření a vyhodnocovat jejich účinnost a dopady do kvality vzdělávání,
- zkvalitnit další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- v plánech pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánech uvádět konkrétní postupy a doporučení pro úpravu vzdělávání žáků včetně použití metod a forem práce v jednotlivých předmětech, průběžně vyhodnocovat poskytovaná podpůrná opatření, na základě zjištění přijímat další opatření a vyhodnocovat jejich účinnost,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce vzhledem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s odlišným mateřským jazykem, s rozdílnými schopnostmi a pracovním tempem,
- pracovat efektivně se závěry vyučovacích hodin, poskytovat prostor pro závěrečné shrnutí a vyhodnocení vzdělávacího cíle,

- účelně pracovat s žákovskou chybou, využívat ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému,
- vytvořit efektivnější systém vyhodnocování výsledků vzdělávání, systematicky s výsledky žáků pracovat a průběžně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření,
- účinně a systematicky sledovat grafomotorickou prevenci a hygienu sezení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Platné jmenování do funkce ředitelky školy
2. Školní vzdělávací programy pro ZŠ včetně aktualizací platných k termínu inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád platný k termínu inspekční činnosti
5. Vnitřní řád školní družiny platný k termínu inspekční činnosti
6. Rozvrhy vyučovacích hodin platné k termínu inspekční činnosti
7. Výběr z evidence žáků (školní matrika) vedené k termínu inspekční činnosti
8. Výroční zpráva o činnosti školy 2022/2023
9. Záznamy z pedagogických rad vedených ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025
10. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Kniha úrazů žáků vedená k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace výchovného poradce a koordinátora prevence vedená k termínu inspekční činnosti
13. Minimální preventivní program platný ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském

zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, PhD., školní inspektor

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Mgr. Tomáš Šimek, školní inspektor

Mgr. Alena Červená, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

5. 11. 2024